

19. LECKE: AZ ELSŐ KERESZTYÉN GYÜLEKEZET

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Heidelbergi Káté; Szabó Andor: „Lábam előtt mécses a te igéd...” Budapest, 1995)

Első keresztyén gyülekezet kialakulásának a története:

Ahogy a Heidelbergi Káté 54. kérdés-feleletében olvassuk, az egyház nem pünkösdkor alakult meg, hanem már a világ kezdete óta létezik Azóta hív el magának embereket Jézus Krisztus. Azok, akik Istenben hittek, mindig alkottak a családi közösségen túl egy vallási közösséget.

Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv elején olvasunk arról, hogy Jeruzsálemben, az első pünkösd alkalmával alakult meg az első keresztyén gyülekezet. Péter apostol Jézus haláláról és feltámadásáról hirdette az igét. Ez az üzenet megérintette az ünnepre összegyűlt hallgatóságot. Megtértek, bűneiket megbánták, majd ennek a jeleként megkeresztelkedtek. Ezek a megtértek csatlakoztak az apostolokhoz. Háromezer emberrel és a tanítványokkal kezdődött meg az első keresztyén gyülekezet élete. A megtértek szakítottak korábbi életformájukkal, vagyon és életközösséget alkottak. Az idejük nagy részét a hit megélésére és a hitben való fejlődésre áldozták. Ennek a közösségnek az apostolok voltak a vezetői. Nem beszélhetünk semmiféle közösségi hierarchiáról. Nem voltak még megosztva a szolgálati területek.

Az első keresztyén gyülekezet élete:

- **közösség:** A legszembetűnőbb változást a megtértek életében az jelentette, hogy a tulajdonukat megosztották egymással. Akik egyek Krisztusban, nem nézhetik, hogy egyesek közöttük nélkülöznek. A megalakulást követő időszakban a hit lelkesedése ilyen önzetlen magatartásra készítette a keresztyéneket. Az első keresztyén gyülekezet életében nagy szerepet játszott a kezdetekben a tanítás, tanulás. Nem csak a vasárnapi istentiszteleten, hanem naponta igyekeztek megtanulni minél többet Jézusról. Amit megtanultak, azt meg is élték, gyakorolták is, az úrvacsorai közösségben és a közös imádságok, dicsőítő énekek révén. Naponta eljártak a templomba imádkozni.

- **csodák:** A megtérések csodái mellett pünkösd után az apostolok sok csodát is tettek. Ezek a csodák igazolták a feltámadott Jézus Krisztust. Lukács egy ilyen csodát jegyez le részletesebben: a templom Ékes nevű kapujában meggyógyít Péter és János egy születése óta sánta férfit. (ApCsel A csodák révén egyre több emberrel kerültek kapcsolatba az apostolok. (ApCsel 5,15-16) Jeruzsálemben kívülről is keresték Pétert. Mindenki meggyógyult, bármilyen betegségben is szenvedett.

- **megtérések:** Az apostolok folytatták pünkösd után a Jézus Krisztusról való bizonyoságtételt. Ezt igazolta és támasztotta a lá a megtértek hiteles élete. Ennek hatására folyamatosan növekedett a gyülekezet létszáma ötezerre. (ApCsel 5,4)

- **nehézségek:** Belső és külső nehézségek egyaránt jelentkeztek az első gyülekezet életében. Belső nehézségek: Az egységet próbálta megbontani Anániás és Szafira. (ApCsel 5) Konfliktus alakult ki a szolgálatok területén. (ApCsel 6) Bár mind a két eset sikerült elrendezni, mégis előre jelezték, hogy minden lelkesedés ellenére a jövőben is kell konfliktus helyzetekkel számolni.

Külső nehézségek: A gyülekezet megalakulása után nagyon gyorsan megkezdődött a keresztyének üldözése. Ennek az első jele az apostolok letartóztatása volt. Ekkora tömeget és egységet már nem néztek jó szemmel a nép vezetői. Már az első napokban megtiltották,

hogy tovább tevékenykedjenek. (ApCsel 4,18) A nehézségek mértékét mutatja meg István vértanúhalála. (ApCsel 7,54–60) Ettől kezdve nem számíthattak az első jeruzsálemi keresztyének, hogy a hitükért az életükkel kell fizetniük.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Az ötödikesek számára fontos a kortárs csoport. Már náluk is sokszor nagyobb befolyása van az általuk választott csoportnak a mindennapi életükre, mint a szülőknek. Az óra során rámutathatunk arra, hogy a keresztyén gyülekezethez lehet hasznos csoport a számukra, ahol befogadják és elfogadják őket.

Ennek sokszor nehézsége, hogy a kistinik és serdülők gyakran nem találják a helyüket a gyülekezetben. Ha vannak olyan csoportok, ahol rendszeresen részt vesznek, akkor érdemes ezekre utalni, illetve onnan vezetőt vagy kulcsszemélyt behívni az órára.

A csoporthoz tartozásban jelentős szerepe van az odaadásnak és az elköteleződésnek. Ötödikes korban ez változó módon jelenik meg. Korosztályi szinten, egyéntől függően többnyire van hobbi a gyerekeknek, amit szívesen csinálnak. A kedvenc időtöltéssel lehet az elköteleződést érzékeltetni.

Lehetőleg beszéljünk a gyerekekkel arról is, hogy nekik milyen egyéni tapasztalataik vannak a gyülekezettel kapcsolatban. Valószínűleg lesz olyan réteg, akiknek semmi vagy minimális tapasztalata van. Mindenképpen hívjuk fel a figyelmet arra, hogy mielőtt bármilyen kritikát mondanának, vegyenek alkalmakon részt. A kritikától vagy éppen a negatív tapasztalatok elhangzásától se rémüljünk meg, inkább az őszinte, de konstruktív beszélgetésre adjunk lehetőséget.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Tudja segítséggel elmondani a tankönyvi szöveg alapján, az első keresztyén gyülekezet alakulását és főbb jellemzőit. • Tudja segítséggel értelmezni és meg tanulni a lecke Igéjét: Róma 13,8	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Tudja önállóan a tankönyvi szöveg alapján elmondani az első keresztyén gyülekezet alakulását és főbb jellemzőit. • Tudja önállóan értelmezni és memorizálni a lecke Igéjét: Róma 13,8

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Az első keresztyén gyülekezetek életének megismerése

Kognitív cél: Az első keresztyén gyülekezetek életének megismertetése.

Affektív cél: Az odaadás és elköteleződés érzelmi hátterének feltárása.

Pragmatikus cél: Isten és a gyülekezet iránti elköteleződésre bátorítás.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>1. Beszélgetés: Az én gyülekezetem (közös munka):</p> <ul style="list-style-type: none"> • lelkészem neve • a templomom berendezési tárgyai • gyülekezetemben ilyen alkalmak vannak • ők segítenek a gyülekezet munkájában • a számomra szervezett gyülekezeti alkalmak • az adakozás az istentisztelet része. Miért? • Mire gyűjtik a perselypénzt? • Milyen fontos egyházi ünnepeink vannak <p>Ez az óra remek alkalom arra, hogy a saját gyülekezettel kapcsolatos élményekről beszéljünk. Használjuk ki, könnyen kiderülhet, hogy a csoportból kinek milyen gyülekezeti tapasztalata van.</p>	<p>Közös beszélgetés vagy csoportmunka</p>
<p>Feldolgozási javaslat</p>	<p>1. Beszélgetés a bibliai történetről</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mi az, ami közös a mai és az első gyülekezet életében? • Ma hogyan gondoskodik a gyülekezet másokról? <p>Kapcsolódó feladat: Munkafüzet 3. feladat</p> <p>2. Szituációs játék: Képzeld el, hogy egy korabeli újság képriportot készít az első gyülekezetről. 10 képet fognak közölni, amik a gyülekezet életének jellegzetes pillanatait örökítik meg. A csoporttal gyűjtsük össze, mik legyenek ezek a képek, használjuk az olvasmányban leírtakat. Ha kész, álljunk is be élőképekbe (vagy akár le is fényképezhetjük.) Ha egy kép összeállt, pár szereplőt kérdezzünk meg (míg a képben van), hogy ki ő és éppen mi történik, mit csinál, hogy érzi magát, miért csinálja, stb. (Belső hang munkaforma.)</p> <p>Kapcsolódó feladat: munkafüzet 1-2.</p>	<p>Munkafüzet</p>

	<p>3. Aranymondás: <i>„Senkinek se tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt.”</i> (Róm 13,1–8)</p> <p>4. Énekjavaslat: „Ó, Sion, ébredj...” RÉ 397. d.</p>	
Munkáztatás	A munkafüzet feladatai	Tankönyv Drámajáték
Házi feladat	Rajzold le a templomodat!	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Keresztység az I. században (térkép):

http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/page_images/E02_1_a_keresztysseg_az_I_sza_zadban.jpg

Film:

Mit ünneplünk pünkösdkor? – Az utca emberének gondolatai:

https://youtu.be/t7cUvmT_dws

<https://www.youtube.com/watch?v=SwYvBUdCqgA>

A Parókia Portál pünkösd videója:

<https://www.youtube.com/watch?v=rNA0xLOTz7A>

Az Apostolok Cselekedetei alapján készült film:

<https://www.youtube.com/watch?v=1uALtaEWao4>

Gustave Doré illusztrációja zenével:

<https://www.youtube.com/watch?v=jcpxlnZZJgc>

Letölthető képsorok:

<http://www.freebibleimages.org/illustrations/pentecost/>

<http://www.freebibleimages.org/illustrations/ls-pentecost/>

KÉPELEMZÉSI ÉS SZÖVEGELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET

Tankönyv: 70-71. oldal

A képen látható:

- Péter apostol pünkösdi beszéde eseményképeken – illusztráció
- Tematikus kép illusztráció: A Szentlélek kitöltetése – Sok ember a téren, fejük felett lángok láthatók, az emberek csodálkozva nézik.

A szöveg: Tizenkettőtől hárromezer.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolvasási javaslat:

- Mit jelentenek a képkockák? Mondjátok el!
- Mi látható a képen? Kik vannak ott? Hol történik mindez?
- Mi látható a tanítványok feje fölött? Mit jelent ez?
- Ki beszél az emberekhez?
- Milyen emberek vannak ott? Sorold fel!
- Miért hallgatják Pétert? Mit mond a sokaságnak? Mi lett a következménye?

2. Szövegelemzés

- Milyen jelei voltak a Szentlélek eljövetelének?
- Mit kérdeztek az emberek Péter apostoltól?
- Mi volt a válasza? Miért?
- Hányan csatlakoztak a tanítványokhoz? Miért?
- Miben vettek részt az emberek?
- Hogyan gondolkodtak? Miért?
- Mit mond neked ez a történet?

BESZÉLGETÉSPONTOK AZ ARANYMONDÁSHOZ

„Senkinek se tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek, mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt.”

- Milyen törvényre utal az Ige?
- Mivel tartozunk egymásnak?
- Mit akar mondani ez az Ige Neked?

EGYÉB ÖTLETEK

1. Játék: Gyurma-visszajelzés

Szükséges eszközök: Minden tanuló számára egy darab gyurma (akár só-liszt gyurma is).

Típus: záró

Játék lényege: Indirekt és gyors visszajelzést ad arról, hogy az óra milyen hatást váltott ki a diákokból, mit értettek meg belőle.

Instrukciók: A mai napon tanultunk az első gyülekezetről. Gondolj most vissza az órára. Most vegyél a kezedbe egy darab gyurmát. Engedd meg a kezdek, hogy formáljon,

kialakítson valamit. Mindegy, hogy mi lesz belőle. Ha készen vagy, akkor tedd le az asztalra. Egymás alkotását nem véleményezzük. Szerinted mit alkotott a kezed? Vajon miért ezt formálta?

Tudnivalók: Fontos, hogy a gyerekek ne kommentálják egymás alkotását. Amikor azt kérdezzük tőlük, hogy szerintük mit jelent az alkotás, akkor anélkül, hogy kimondanánk, lehetőséget adunk arra, hogy esetleg kiegészítse az alkotását. Azzal, hogy a diák a saját kezéről beszél, könnyebben szól magáról. Miközben a gyerekek a saját alkotásaikat értelmezik, érdemes néhány kulcsfogalmat lejegyezni, és az óra végén felolvasni. Ezeket a fogalmakat a hitoktató ne kommentálja. A kulcsfogalmak alapján elgondolkodhat a hitoktató, hogy mennyire sikerült az óra céljait elérni. Különösen is figyelhetünk az affektív célra, hogy vajon megjelenik-e az elköteleződés és odaadás gondolata.

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református énekeskönyv: 178. dics. Dicsőség az Atyának---

Református énekeskönyv: 234. dics.1-3. verse: Jer, kérjük Isten áldott Szentlelkét...

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 172. 1-3.6. verse: Keresztyének, kik ez földön (dall. RÉ 258. dics. Fohászkodom)

Jézushoz Jöjjetek: 95. Ti keresztyének – kánon (+BS)